

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิตินันท์ประภาส ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๑/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสุบิน พิพรพงษ์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ซึ่งต่อไปในคำวินิจฉัยนี้จะเรียกว่า “ผู้ร้อง”) โดยประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสุบิน พิพรพงษ์ (ซึ่งต่อไปในคำวินิจฉัยนี้จะเรียกว่า “ผู้ถูกร้อง”) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ* โดยชี้แจงข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

ผู้ถูกร้องซึ่งดำรงตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์) ในรัฐบาลพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๕๘/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๕ ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ (ยื่นบัญชีเดียวกันและยื่นในวันเดียวกัน)

ผู้ร้องได้ตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของผู้ถูกร้องดังกล่าวแล้ว พบว่ายังดำเนินการไม่ถูกต้องตามมาตรา ๒๕๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ไม่ยื่นบัญชีพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งได้แก่ทรัพย์สินดังต่อไปนี้

* เสนอตามหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๑๐๑๕ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕

๑. สิ่งปลูกสร้างอื่นของผู้ถูกร้อง มูลค่า ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๒. คู่มือการจดทะเบียนรถยนต์ของตนเองและคู่สมรส มูลค่า ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารในส่วนของผู้ถูกร้อง จำนวนเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๔. เงินกู้จากสถาบันการเงินอื่นของผู้ถูกร้อง จำนวนเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ ผู้ร้องยังตรวจสอบพบว่า รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกร้องแสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ถูกต้องครบถ้วนตรงกับความเป็นจริง ดังนี้

รายการ	ผู้ถูกร้องยื่นแสดง ๑		ผลการตรวจสอบของผู้ร้อง	
	ของผู้ถูกร้อง	ของคู่สมรส	ของผู้ถูกร้อง	ของคู่สมรส
เงินฝากธนาคาร	ไม่แสดง	ไม่แสดง	๔ บัญชี ๓๑,๕๑๒.๕๖ บาท	๑ บัญชี ๔๕,๕๕๕.๖๔ บาท
เงินลงทุน				
- หลักทรัพย์	ไม่แสดง	ไม่แสดง	๒ แห่ง ๑๗,๐๐๐ บาท	๑ แห่ง ๒,๐๐๐ บาท
จดทะเบียน ๑				
- หลักทรัพย์อื่น	ไม่แสดง	ไม่แสดง	๑ แห่ง ๑๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท	๑ แห่ง ๑๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท
ที่ดิน	ไม่ระบุจำนวน แปลง	๕ แปลง	๓๕ แปลง	๒๔ แปลง
	๑,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ (แนบโฉนด กรรมสิทธิ์ ของตนเอง ๑ แปลง ของ บ.พิพรพงษ์ ๑๓๘ แปลง)	ไม่ระบุมูลค่า		
เงินเบิกเกิน บัญชี	ไม่ระบุจำนวนแห่ง ๖๐,๐๐๐,๐๐๐	ไม่แสดง	๒ แห่ง ๑๕,๒๐๕,๑๕๘.๕๖ บาท	๓ แห่ง ๑๖๒,๕๓๘,๖๕๔.๒๓ บาท

ผู้ร้องได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและให้โอกาสชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือลับ ที่ ปพช. ๗๔๕ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ครั้งที่ ๒ ตามหนังสือลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๑๐๒๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๓ ตามหนังสือลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๑๖๕๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๔ ตามหนังสือลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๐๐๖๕ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕

LIRT

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ไม่ได้เป็นผู้จัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยตนเอง จึงไม่ทราบรายละเอียดและได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ชี้แจงเพิ่มเติมมีใจความว่า ผู้ถูกร้องเป็นนักธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ ชื่อที่ดินมาแบ่งขายเป็นโครงการๆ ไม่อาจจำได้ว่ามีโฉนดใดบ้าง เนื่องจากส่วนใหญ่ได้ขายและโอนไปแล้ว ที่เหลือก็ติดจำนองธนาคาร ส่วนหนี้สิน เงินกู้ เงินเบิกเกินบัญชี และตัวสัญญาใช้เงินนั้น บางธนาคารชำระหนี้หมดแล้วก็ปิดบัญชี ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้และไม่มีการเคลื่อนไหว และไม่ได้รับความร่วมมือจากธนาคาร ผู้ร้องได้เชิญให้ผู้ถูกร้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่งในเดือน มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกร้องก็ไม่มาชี้แจง

ผู้ร้องได้พิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๕ แล้ว เห็นว่าผู้ถูกร้องเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายปิยะฉัตร วัชรารักษ์) จึงเป็นข้าราชการการเมือง มีฐานะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ แต่ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญกำหนดและมิได้เสนอรายการทรัพย์สินและหนี้สินหลายรายการ การที่ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าไม่ทราบรายละเอียดในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน เนื่องจากไม่ได้เป็นผู้จัดทำบัญชีดังกล่าวด้วยตนเองและจำรายละเอียดของทรัพย์สินและหนี้สินไม่ได้ โดยเฉพาะที่ดินส่วนใหญ่ได้โอนขายไปแล้ว ที่เหลือก็ติดจำนองธนาคาร ส่วนหนี้สินเงินกู้ เงินเบิกเกินบัญชี และตัวสัญญาใช้เงินนั้น บางธนาคารชำระหนี้หมดแล้วก็ปิดบัญชี ผู้ร้องเห็นว่าข้ออ้างดังกล่าวฟังไม่ขึ้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียง ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ในเบื้องต้นจะพิจารณาว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาได้หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การเสนอเรื่องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับเรื่องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย และได้ส่งสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบให้ผู้ถูกร้องทราบ และให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือที่มีไปถึงผู้ถูกร้อง แต่เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใด

จะได้พิจารณาวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องซึ่งมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ประกอบมาตรา ๒๕๒ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

ฯลฯ

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่น”

และวรรคสองของมาตราดังกล่าวบัญญัติว่า “บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วย”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

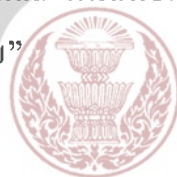
“บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

ฯลฯ

และวรรคสองของมาตราดังกล่าวบัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

LIRT

โดยที่ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี จึงมีฐานะเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๕) และเป็นข้าราชการการเมืองตามมาตรา ๒๕๑ (๕) ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ประกอบมาตรา ๒๕๒

จะได้วินิจฉัยประเด็นตามคำร้องซึ่งมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่

โดยที่ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ประกอบมาตรา ๒๕๒ ดังนั้น จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงประเด็นเดียวว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ หรือไม่

พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำร้องว่าบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ มีรายการทรัพย์สินและหนี้สินหลายรายการไม่ถูกต้องตามหลักฐานที่ผู้ร้องตรวจพบดังกล่าวแล้วข้างต้น ซึ่งในเรื่องนี้ผู้ร้องได้ให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๔ ครั้ง แต่ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงเพียงว่าผู้ถูกร้องไม่ได้เป็นผู้จัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยตนเอง ผู้ถูกร้องเป็นนักธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ซื้อที่ดินมาแบ่งขายเป็นโครงการๆ จำไม่ได้ว่ามีโฉนดใดบ้าง เนื่องจากส่วนใหญ่ได้ขายและโอนไปแล้ว อีกทั้งไม่อาจชี้แจงแสดงเหตุผลได้ว่าบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นถูกต้องหรือไม่ถูกต้องอย่างไร นอกจากนี้เมื่อผู้ร้องได้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญก็ได้ให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญแต่ประการใด

พฤติการณ์ของผู้ถูกร้องดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิตินันท์ประกาศ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ